

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus
Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua
distinctus**

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

De alijs orationis fructibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

dit ergò Dominus Moysi duas tabulas: duo
nempe sunt precepta charitatis; alterū Dei,
alterum proximi. Diliges Dominum Deum tuū
ex toto corde tuo, ex tota anima tua, & tota māte
tua, & proximum sicut te ipsum. Hęc generali
quodam modo cōtracta, in decem capita di-
viduntur, prēter hęc plurimas leges & pre-
cepta totis libris Moylis Dominus præscrip-
tit, quę partim naturalia, partim legalia par-
tim denique ceremonialia, nominantur. De
quibus in p̄senteriarum nihil erit dicendum

SECTIO VNICA

De alijs orationis fructibus.

26. 1. **D**iximus animę nostrę tabulas con-
Fructus versatione cum Deo restaurati.
Amor duobus. Maximè ea renovatio, compendi-
Dei & quodam consistit, nempe in charitae summa
proximi, Dei, & eius intuitu, in proximi nostri dilec-
tione. In his duobus mandatis univerſa lex pendet.
Matt.22. & propheta. Insigne sanè munus, & emolumentum.
49. Eſti enim hunc ſolum fructum arboris nostræ tam ſublimis, ramis deca-
pereimus; abunde nobis consultum eſſe ne-
putare deberemus. Dilige Deum, dilige pro-
ximum. Deo carus es, regnum cælorum tu patet. Omnibus gratus es; habes omni-
quecumq; faciunt ad bene beatęque vivend

2. At sicut illæ tabulæ intra cordis tui latebras reconduntur; (recondantur enimvero, non vna solum sed duæ vt & Deum ex toto corde affectuque diligas, & ex eo fonte feras in proximum, & virumque, Deum, hominemque in eo cordis intimi medio concludas. Hoc in oratione postula, hoc perfice, & operam tuam utiliter impenderis) Ita cognitio clarior legis divinæ hauritur quoq; in illo divino orationis iacratio. Id nobis promittitur hoc texu, *Et dabo tibi legem & precepta.* diximus legem naturalem inscriptam esse cordibus mortalium. Contingit tamen in multis eam obscurari, & quasi obducto velo circumtegi. Has tenebras velumque, congressus cum Deo disspellit ac removet. In morte Christi Domini velum templi scissum est medium quia prophetæ ac scripturæ, quæ Christi gloriam, dignitatemque prænuntiabant, disiectæ sunt; & lux veritatis, quæ subducta fuerat, affulxit. Hoc passione sua nobis promeruit Dominus, vt secum quotiescumque agemus, toties lux illa nobis accrescat, & ignorantiae peccatiique nebulæ sensim dissipentur ac concidant,

3. Verum notitia hæc censi tantum non debet speculativa, quasi que intellectum dumtaxat perficiat; verum que etiam inclinet ad operationem. Ut enim stella, quam videbunt Magi in oriente, non modo splendore vidente

K 4

dore vande

27.
Fructus
Legis di-
vinæ co-
gnitio
clarior,

Luc. 23.
45.

28.
Fructus.
Inclina-
tio ac fa-
cilitas te-
net ad opera-

752
dore suo delectabat respicientes, aut in admirationem pertrahebat; sed videbatur pro-
ritare intuentium animos, ad motum & pro-
fectionem, nimis um ad querendum Regē
recens natum, quem ipsa denuntiare vide-
batur. Ita & legis huius cognitio, non tantu-
m intellectivam perficit; sed præter orna-
mentum, quod illi communicat, insinuat si-
mul, non quiescendū in illa cognitione; sed
suadet rem ipsam aggrediendam ac perfici-
endam esse. Quod hisce verbis Beatus Pa-
lus exprimit de gentilibus agens. Cūn enim
gentes qua legem non habent (nempe scriptam)
naturaliter ea, qua legis sunt faciunt; eiusmodi legi
non habentes, ipsi sibi sunt lex qui ostendunt opus
legis scriptum in cordibus eorum: testimonium redi-
dente illis conscientia ipsorum; & inter se invitent
cognitionum accusantium aut etiam defendantium,
in die cūn iudicabit Deus occulta hominum. Apo-
tolus non dicit legem solum scriptam in cor-
dibus nostris, sed & opus legis, id est inclinatio-
nem ad legem implendam: additque testi-
monium conscientia accusantis aut defen-
dantis, pro ut Deo legique internæ precipi-
enti obediveris, vel neglexeris.

29. 4. Præter cognitionem illam practicam, ora-
tio multūm promovet legis voluntatisque
divinae executionem. Primum enim vim
imperrande à Deo gratiae continet, qua vo-
luntatem eius exequamur. Etsi namq; no-
men

Rom. 2.
14.

Observa-
tio man-
datorum
P. 1.

omnibus primò quoque tempore gratia efficiax aliquid impetrandi concedatur ; oratio tamen illam impetrat, & obtinet, yti copiose superius diximus. 2. Accedit ea sola peti debere in oratione quæ saluti nostræ conducent; & illa ipsa orantibus à Christo promittuntur. si quid ait petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis. Non petitur, ait Augustinus, in nomine Salvatoris, quidquid petitur contra rationem salutis. At quid adeò salutare, atque divinorū p̄ceptorum observatio? 3. Adde iudicio divi Chrysostomi, nullius virtutis exercitio amplius vires animæ ac gratiam habitualem augeri, quām fervētis orationis usu, enim verò, gratia hæc ac subsidia, magno auxilio sunt observare volentibus legem divinam. Huc facit, orantem egregijs luminibus illustrari, quibus non modò palpabilia vitia conspiciat; sed etiam pulvisculos ac maculas tenuissimas delictorum intuetur : simulq; se moveri, atque excitari sentit ad illos abstergendos, atque eluendos; & dum in minimis exterminandis operam collocat, grandiora scelera quæ odit propulsat, atque exterminat. 5. Denique per orationis usum inflammatur animus, ad secundum, amplectendumq; perfectionis studium. At perfectio christiana, destruit in primis omnia, quæ voluntati Dei repugnant. nimirumque expulsis virtujs divino beneplacito in omnibus acqui-

K 5

escere

Ioh. 16:3

23.

Aug. tract

102 in

Ioh.

VII
416

escere: ergo efficit oratio, ut legem & præcepta Dei impleamus.

30. 5. Eodem fundamento statui potest, ut non tantum legē & præcepta divina crasso modo observa- exequamur. sed apices rerum, & consilia- ipsa assequamur & excellenti modo, Deo vel exiguo signo monenti pareamus. Quo in genere excelliunt boni religiosi, qui non contenti mandatorum Dei exacta observa- tionē, omnes vires animi intendunt, ut su- periorum scita legesque communes, ac pri- vatas lubenter, integre, religioseque obser- vent; facileque videre est differentiam inter eos qui orationi se addicunt, & eos qui exte- riora sectantur: Hi namque in rebus varijs effusi parva magnaque delicta incautē transiliunt, vix damnum illud quod incurunt animadvertentes. Illi à minimis sibi carent, nec parūm quidquam reputant, quo Dei amicitia minuitur, aut perfectionis curius retardatur.

TEXTVS OCTAVVS.

Quæ scripsi.

Alij orationis fructus.

31. 7. **D**igitō Dei lex ista scripta esse dic- tur: quia & lex ipsa ex singulari- fructus Dei amore condita; eademque benevolentia spiritus sancti di- in tabulas redacta & promulgata; atq; immorali